നിരാകരണപത്രം

(Disclaimer)

പ്രാദേശികഭാഷയിൽ വിവർത്തനം ചെയ്ത വിധിന്യായം നിർമിത ബുദ്ധ്യാധിഷ്ഠിത വിവർത്തന ഉപകരണത്തിന്റെ സഹായത്തോടെ കേരള ഹൈക്കോടതിയിലെ ഐ.റ്റി.ഡയറക്ടറേറ്റ് സാധൂകരിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. എന്നിരുന്നാലും, ഇതിന്റെ ഉള്ളടക്കത്തിൽ ആശയപരമായോ സാംഗത്യപരമായോ വ്യാകരണപരമായോ ആഖ്യാനപരമായോ തെറ്റുകൾ കടന്നു കൂടാൻ സാധ്യതയുള്ളതാണ്. ഈ തർജ്ജമ കേവലം വ്യവഹാരകക്ഷികളുടെയും പൊതുജനങ്ങളുടെയും പൊതുവായ അറിവിലേക്ക് ഉപയോഗപ്പെടുത്തുവാൻ വേണ്ടി മാത്രം ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളതുമാണ്. ഔദ്യോഗികവും പ്രായോഗികവുമായ എല്ലാ ആവശ്യങ്ങൾക്കും വിധി നിർവ്വഹണ നടപ്പാക്കലുകൾക്കും പ്രസ്തുത വിധിന്യായത്തിന്റെ ഇംഗ്ലീഷ് പതിപ്പ് ആധികാരികവും അന്തിമവും ആയിരിക്കും.

ഉപേന്ദ്ര ചൗധരി

v.

ബുലന്ദ്ഷഹർ വികസന അതോറിറ്റിയും മറ്റുള്ളവരും

(റിട്ട് ഹർജി (സിവിൽ) നമ്പർ. 150/ 2021)

2021 ഫെബ്രുവരി 11

[ജസ്റ്റിസ് ഡോ. ധനഞ്ജയ വൈ ചന്ദ്രചൂഡ്,ജസ്റ്റിസ് എം.ആർ.ഷാ]

ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടന – അനുച്ഛേദം 32 – റിയൽ എസ്റ്റേറ്റ് പ്രോജക്ടുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് അനുച്ഛേദം 32 പ്രകാരം നിർദ്ദേശങ്ങൾ ആവശ്യപ്പെട്ടു – വിധി: ഹർജിക്കാരൻ ആവശ്യപ്പെട്ട പരിഹാരങ്ങളിൽ, അതായത്, (i) എല്ലാ കരാറുകളും റദ്ദാക്കേണ്ടതുണ്ടോ, (ii) വീട് വാങ്ങുന്നവർ നൽകിയ പണം തിരികെ നൽകേണ്ടതുണ്ടോ, അല്ലെങ്കിൽ, (iii) പദ്ധതി പൂർത്തിയാക്കി ന്യായമായ സമയത്തിനുള്ളിൽ കെട്ടിടങ്ങൾ കൈമാറുന്നു എന്ന് ഉറപ്പാക്കാൻ ജൂഡീഷ്യൽ നിർദ്ദേശങ്ങൾ ആവശ്യമുണ്ടോ എന്നിങ്ങനെയുള്ള കാര്യങ്ങളിൽ കോടതി തീരുമാനമെടുക്കേണ്ടിവരും - വീട് വാങ്ങുന്ന എല്ലാവരെയും പ്രതിനിധീകരിക്കാതെ, ഇവിടെ ഒരാൾ മാത്രമാണ് അനുഛേദം 32 പ്രകാരം ഈ റിട്ട് ഹർജി ഫയൽ ചെയ്തിരിക്കുന്നത് - വാങ്ങുന്നവരുടെ എല്ലാവരുടെയും താൽപ്പര്യങ്ങൾ ഒരേപോലെയാണ് എന്ന നിർവിവാദ അനുമാനത്തിലാണ് ഹർജി മുന്നോട്ട് പോകുന്നത് - അത്തരമൊരു അനുമാനം നടത്താൻ ഇവിടെ യാതൊരു അടിസ്ഥാനവുമില്ല - വാങ്ങുന്ന എല്ലാവരും കരാർ റദ്ദാക്കാനും പണം തിരികെ നൽകാനും ആവശ്യപ്പെട്ടേക്കില്ല - ഇത്

കൂടാതെ, പ്രധാന ആവശ്യത്തിന് ഒപ്പം ഹർജിക്കാരൻ മറ്റ് പരിഹാരങ്ങളും/നിവൃത്തികളും ആവശ്യപ്പെടുന്നുണ്ട്, അതിൽ, വീട് വാങ്ങുന്നവരിൽ നിന്ന് പണം വാങ്ങിയ ഡെവലപ്പറുടെ പ്രോജക്ടുകൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിനായി, ഈ കോടതിയിലെ ഒരു മുൻ ജഡ്ജിയുടെ അധ്യക്ഷതയിൽ ഒരു കമ്മിറ്റി രൂപീകരിക്കണമെന്ന ആവശ്യവും ഉൾപ്പെടുന്നു - ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പ്രത്യേക നിയമങ്ങളും വ്യവസ്ഥകൾ നിലവിലുണ്ട്. അവയിൽ ഉൾപ്പെടുന്നവ: (i)ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ നിയമം 1986 ഉം അതിനെ തുടർന്നുള്ള നിയമവും ; (ii) റിയൽ എസ്റ്റേറ്റ് (റെഗുലേഷൻ ആൻഡ് ഡെവലപ്മെൻറ്) നിയമം 2016; കൂടാതെ (iii) ഇൻസോൾവൻസി ആൻഡ് ബാങ്കറപ്സി കോഡ്, 2016 - ക്രിമിനൽ അന്വേഷണത്തിനുള്ള പരിഹാരങ്ങൾ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, ക്രിമിനൽ നടപടിച്ചട്ടം 1973 പ്രകാരം മതിയായ പരിഹാരങ്ങൾ ലഭ്യമാണ് - ഹർജിക്കാരൻ ഉന്നയിച്ച പരാതി യാഥാർത്ഥമാണോ എന്നതിൽ കോടതിക്ക് സംശയമില്ല - എന്നാൽ, മറ്റ് ബദൽ പരിഹാര മാർഗ്ഗങ്ങൾ നിലവിലുള്ളപ്പോൾ അനുഛേദം 32 പ്രകാരമുള്ള പരിഹാരമാണോ ശരി എന്ന ചോദ്യമാണ് ഇവിടെ പ്രസക്തമാകുന്നത്,പ്രത്യേകിച്ചും, ഇത്തരത്തിലുള്ള ഒരു ഹർജിയിൽ കോടതിയുടെ ഇടപെടൽ, ജുഡീഷ്യൽ അവലോകനത്തിന്റെ പരിധിയിൽ വരാത്ത ഒരു പരിശോധന ആവശ്യപ്പെടുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ - സിവിൽ, ക്രിമിനൽ നിയമങ്ങളും നടപടിക്രമങ്ങളും കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ അനുഛേദം 32 പ്രകാരമുള്ള ഹർജി പരിഗണിക്കുന്നത് അനുചിതമാണ് - അതിനാൽ, അനുഛേദം 32 പ്രകാരമുള്ള ഹർജി തള്ളി.

അപ്പീൽ തീർപ്പാക്കിക്കൊണ്ട് കോടതി

വിധിച്ചു : 1. അനുഛേദം 32 പ്രകാരമുള്ള ഒരു ഹർജി പരിഗണിക്കുന്നത് പല

കാരണങ്ങൾകൊണ്ടും അനുചിതമാണ്. ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പ്രത്യേക നിയമങ്ങളും വ്യവസ്ഥകൾ നിലവിലുണ്ട്. അവയിൽ ഉൾപ്പെടുന്നവ: (i)ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ നിയമം 1986 ഉം അതിനെ തുടർന്നുള്ള നിയമവും ; (ii) റിയൽ എസ്റ്റേറ്റ് (റെഗുലേഷൻ ആൻഡ് ഡെവലപ്മെൻറ്) നിയമം 2016; കൂടാതെ (iii) ഇൻസോൾവൻസി ആൻഡ് ബാങ്കറപ്സി കോഡ്, 2016. [ഖണ്ഡിക 6] [531 – F– G]

2. പാർലമെൻറ്, ഈ ഓരോ നിയമവും പ്രത്യേക ലക്ഷ്യങ്ങൾ മുൻനിർത്തിയാണ് നടത്തിയിട്ടുള്ളത്. 1986–ലെ നിയമത്തിലും അതിനുശേഷമുള്ള നിയമനിർമ്മാണങ്ങളിലും പ്രാതിനിധ്യ സ്വഭാവമുള്ള ഉപഭോക്തൃ പരാതികൾക്ക് വ്യവസ്ഥകളുണ്ട്. ഒന്നോ അതിലധികമോ വീട് വാങ്ങുന്നവർക്ക് തൽഫലമായി, റിയൽ എസ്റ്റേറ്റ് വാങ്ങുന്ന ഒരു മുഴുവൻ വിഭാഗത്തിനും വേണ്ടി ഒരു പൊതുവായ പരാതിക്ക് നിവൃത്തി ആവശ്യപ്പെടാൻ കഴിയും. അതുപോലെ, റിയൽ എസ്റ്റേറ്റ് (റെഗുലേഷൻ ആൻഡ് ഡെവലപ്മെൻറ്) നിയമത്തിലും റിയൽ എസ്റ്റേറ്റ് വാങ്ങുന്നവരുടെ പരാതികൾ തീർപ്പാക്കുന്നതിനായി പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥകളും പ്രതിവിധികളും അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ഐ.ബി.സി ലെ വ്യവസ്ഥകൾ ആകട്ടെ, നിയമത്തിൻറെ പരിധിക്കുള്ളിൽത്തന്നെ പ്രതിവിധികൾ നൽകിക്കൊണ്ട്, വീട് വാങ്ങുന്നവർ നേരിടുന്ന ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ പ്രത്യേകമായി കണക്കിലെടുത്തിട്ടുണ്ട്. [ഖണ്ഡിക 7] [532 – A – C]

3. ഇത്തരത്തിലുള്ള ഒരു ഹർജി സ്വീകരിക്കുന്നതിലൂടെ കോടതിയ്ക്ക് ഒരു കെട്ടിട നിർമ്മാണ പദ്ധതിയുടെ ദൈനംദിന കാര്യങ്ങളിൽ മേൽനോട്ടം വഹിക്കേണ്ടി വരും. ഈ കോടതിയിലെ ഒരു മുൻ ജഡ്ജിയുടെ അധ്യക്ഷതയിൽ ഒരു കമ്മിറ്റിയെ നിയമിക്കുന്നത് പ്രശ്നം പരിഹരിക്കില്ല. കാരണം, അനുഛേദം 32 പ്രകാരം ആവശ്യപ്പെട്ട പരിഹാരങ്ങൾക്കായി കോടതിക്ക് ആ കമ്മിറ്റിയുടെ മേൽനോട്ടം വഹിക്കേണ്ടിവരും. ക്രിമിനൽ അന്വേഷണത്തിനുള്ള പരിഹാരങ്ങൾ

സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, നിലവിലെ വസ്തുതകളിൽ ഈ കോടതിക്ക് നേരിട്ട് അനുഛേദം 32 പ്രകാരം ഹർജി പരിഗണിക്കാതിരിക്കാൻ ന്യായമുണ്ട്. ക്രിമിനൽ നടപടിച്ചട്ടം 1973 പ്രകാരം മതിയായ പരിഹാരങ്ങൾ ലഭ്യമാണ്, അതിനാൽ, നിയമപ്രകാരമുള്ള നടപടിക്രമങ്ങൾ പിന്തുടരേണ്ടതുണ്ട്. പരാതി ഫയൽ ചെയ്യുന്നതിനും നിയമപ്രകാരം അന്വേഷണം നടത്തുന്നതിനും നിയമത്തിൽ ആവശ്യമായ വ്യവസ്ഥകൾ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട്, അധികാരപ്പെട്ട കോടതികൾ ഉചിതമായ ഘട്ടങ്ങളിൽ നീതിന്യായപരമായ ഇടപെടൽ നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. ദേവേന്ദ്ര ദ്വിവേദി v. യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യയും മറ്റുള്ളവരും എന്ന കേസിൽ, ഈ കോടതിയിലെ ഒരു മൂന്നംഗ ബെഞ്ച് (നിലവിലെ ബെഞ്ചിലെ ഒരാൾ ഇതിൽ അംഗമായിരുന്നു) വിധിച്ചത്: "ഒരു പ്രത്യേക കേസിൽ അനുഛേദം 32 പ്രകാരമുള്ള അധികാരപരിധിയിൽ ഇടപെടണോ എന്ന് തീരുമാനിക്കുന്നത്, നീതിന്യായപരമായ വിവേചനാധികാരത്തിന്റെ കൃത്യമായ പ്രയോഗത്തെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു" എന്നാണ്. എന്നാൽ, നിയമാനുസൃതമായി സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ട അല്ലെങ്കിൽ അധികാരപ്പെട്ട കോടതികൾക്ക് മുമ്പാകെ ഫയൽ ചെയ്യേണ്ട ഹർജികൾ ഈ കോടതിയിൽ ഫയൽ ചെയ്യാനുള്ള ഒരു ഉപായമായി ഈ പ്രതിവിധി ഉപയോഗിക്കാൻ കഴിയില്ല എന്നും കോടതി തുടർന്ന് വിധിച്ചു. സിവിൽ, ക്രിമിനൽ നിയമങ്ങളും നടപടിക്രമങ്ങളും കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ അനുഛേദം 32 പ്രകാരമുള്ള ഹർജി പരിഗണിക്കുന്നത് അനുചിതമാണ് എന്ന് കോടതി അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. ഹർജിക്കാരൻ ഉന്നയിച്ച പരാതി യാഥാർത്ഥമാണോ എന്നതിൽ കോടതിക്ക് സംശയമില്ല. എന്നാൽ, മറ്റ് ബദൽ പരിഹാര മാർഗ്ഗങ്ങൾ നിലവിലുള്ളപ്പോൾ അനുഛേദം 32 പ്രകാരമുള്ള പരിഹാരമാണോ ശരി എന്ന ചോദ്യമാണ് ഇവിടെ പ്രസക്തമാകുന്നത്. പ്രത്യേകിച്ചും, ഇത്തരത്തിലുള്ള ഒരു ഹർജിയിൽ കോടതിയുടെ ഇടപെടൽ, ജുഡീഷ്യൽ അവലോകനത്തിന്റെ പരിധിയിൽ വരാത്ത ഒരു പരിശോധന ആവശ്യപ്പെടുന്ന

സാഹചര്യത്തിൽ. രാജ്യത്തുടനീളമുള്ള റിയൽ എസ്റ്റേറ്റ് പ്രോജക്ടുകൾ ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ നേരിടുന്നുണ്ടാവാം. കോടതിയുടെ ഇടപെടൽ ഒന്നോ രണ്ടോ തിരഞ്ഞെടുത്ത പ്രോജക്ടുകളിൽ മാത്രം ഒതുക്കാൻ കഴിയില്ല. കോടതിയുടെ വിലയേറിയ സമയം യുക്തിപൂർവ്വം ഉപയോഗിക്കേണ്ടതുണ്ട്. കോടതിയുടെ ഇടപെടൽ അനിവാര്യമായ വിഷയങ്ങളിൽ കോടതിയുടെ വിലയേറിയ സമയം വിനിയോഗിക്കുന്നതിന് പകരം കോടതിയുടെ വിവേചനാധികാരം ഉപയോഗിച്ച് ഒരു ഹർജി അനുവദിക്കുന്നതിലും ഇടപെടുന്നതിലും ഉള്ള അവസരച്ചെലവിനെ കുറിച്ച് കോടതിക്ക് എപ്പോഴും ബോധ്യമുണ്ടാവണം. [ഖണ്ഡിക 8] [532 – C– H; 533 – A – B].

ഷെല്ലി ലാൽ v. യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ, റിട്ട് പെറ്റീഷൻ (സിവിൽ) നമ്പർ 1390/2020-ആശ്രയിച്ചു.

പവൻ കുമാർ കുശ്വാഹയും മറ്റുള്ളവരും. v ലഖ്നൌ വികസന അതോറിറ്റിയും മറ്റുള്ളവരും, 2020 ലെ റിട്ട് പെറ്റീഷൻ (സിവിൽ) നമ്പർ 1001; ദേവേന്ദ്ര ദ്വിവേദി വി. യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യയും മറ്റുള്ളവരും, 2020 ലെ റിട്ട് പെറ്റീഷൻ (ക്രിമിനൽ) 272-പരാമർശിച്ചു.

അസാധാരണ അസ്സൽ അധികാരിത : റിട്ട് ഹർജി (സിവിൽ) നമ്പർ.150/2021

(ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ അനുഛേദം 32 പ്രകാരം)

മനോജ് വി. ജോർജ്, ശിൽപ ലിസ ജോർജ്, ആകൃതി ജയ്, പന്മെയ്, മഞ്ജു ഇ. ജോർജ് - കക്ഷികൾക്ക് വേണ്ടി

കോടതിയുടെ വിധിന്യായം പ്രസ്താവിച്ചത്

ജസ്റ്റിസ് ഡോ. ധനഞ്ജയ വൈ. ചന്ദ്രചൂഡ്

1. "സുശാന്ത് മെഗാപോളിസ്" എന്ന് പേരുള്ള, അഞ്ചാമത്തെയും ആറാമത്തെയും ഏഴാമത്തെയും എതിർകക്ഷികൾ വികസിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഒരു റിയൽ എസ്റ്റേറ്റ് പ്രോജക്ടുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നിർദ്ദേശങ്ങൾ തേടിക്കൊണ്ട്, ഒരു പർച്ചേസർ (വാങ്ങുന്നയാൾ) ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ അനുഛേദം 32 പ്രകാരം ആരംഭിച്ച നടപടികളാണ് ഇത്. മുകളിൽ സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ, അനുഛേദം 32 പ്രകാരം ആവശ്യപ്പെട്ട നിവൃത്തി താഴെ പറയുന്നവയാണ്:

i. ഒന്നാമത്തെയും രണ്ടാമത്തെയും എതിർകക്ഷികളോട് 5 ഉം 6 ഉം 7 ഉം എതിർകക്ഷികളുമായുള്ള എല്ലാ കരാറുകളും റദ്ദാക്കാൻ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന ഒരു മാൻഡമസ് റിട്ട്. കൂടാതെ, വാങ്ങുന്നവരിൽ നിന്ന് പണം വാങ്ങിയ എല്ലാ പ്രോജക്ടുകളിലും അവരുടെ പണം തിരികെ നൽകുകയോ അല്ലെങ്കിൽ ന്യായമായ സമയപരിധിക്കുള്ളിൽ നിർമ്മിച്ച് കൈമാറുന്നു എന്ന് ഉറപ്പാക്കുകയോ ചെയ്യണം.

ii. 6 ഉം 7 ഉം എതിർകക്ഷികൾ വാങ്ങുന്നവരിൽ നിന്ന് പണം വാങ്ങിയ പ്രോജക്ടുകൾ മേൽനോട്ടം വഹിക്കുന്നതിനും/കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിനും വേണ്ടി, ഈ കോടതിയിലെ ഒരു റിട്ടയേർഡ് ജഡ്ജിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ വിവിധ മേഖലകളിൽ നിന്നുള്ള മറ്റ് അനുയോജ്യരായ വ്യക്തികളെ ഉൾപ്പെടുത്തി ഒരു കമ്മിറ്റിയെ അല്ലെങ്കിൽ കോടതി റിസീവറെ നിയമിക്കുന്നതിന് ഒരു മാൻഡമസ് റിട്ട്.

iii. "സുശാന്ത് മെഗാപോളിസ്" എന്ന പ്രധാന പദ്ധതിക്ക് കീഴിൽ 5 ഉം 6 ഉം 7 ഉം എതിർകക്ഷികൾ ആരംഭിച്ച എല്ലാ പ്രോജക്ടുകളിലും വിശദമായ ഒരു ഫോറൻസിക് ഓഡിറ്റ് നടത്താൻ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന ഒരു മാൻഡമസ് റിട്ട് അല്ലെങ്കിൽ ഉത്തരവ് അല്ലെങ്കിൽ നിർദ്ദേശം.

iv. ഒന്നാമത്തെ എതിർകക്ഷിയുടെ ഉദ്യോഗസ്ഥരും 5 ഉം 6 ഉം 7 ഉം എതിർകക്ഷികളുടെ ഉദ്യോഗസ്ഥരും ഡയറക്ടർമാരും ചേർന്ന് നടത്തിയ വൻതോതിലുള്ള തട്ടിപ്പിനെക്കുറിച്ചും വഞ്ചനയെക്കുറിച്ചും സിബിഐ അന്വേഷണം നടത്താൻ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന ഒരു മാൻഡമസ് റിട്ട് അല്ലെങ്കിൽ ഉത്തരവ്/നിർദ്ദേശം. കാരണം, ഈ വിഷയം അന്വേഷിക്കുന്നതിൽ സംസ്ഥാന ഏജൻസി പൂർണ്ണമായും പരാജയപ്പെട്ടു.

v. 5 ഉം 6 ഉം 7 ഉം എതിർകക്ഷികൾ വകമാറ്റി ചിലവാക്കിയ പണത്തെക്കുറിച്ച് അന്വേഷിക്കാൻ സീരിയസ് ഫ്രോഡ് ഇൻവെസ്റ്റിഗേഷൻ ഓഫീസ്, എൻഫോഴ്സ്മെന്റ് ഡയറക്ടറേറ്റ് തുടങ്ങിയ എല്ലാ അന്വേഷണ ഏജൻസികൾക്കും നിർദ്ദേശം നൽകുന്ന ഒരു റിട്ട്/ഉത്തരവ്/നിർദ്ദേശം.

vi. കേസിന്റെ സാഹചര്യങ്ങൾക്കനുരിച്ച് ഈ കോടതിക്ക് ഉചിതമെന്ന് തോന്നുന്ന മറ്റേതെങ്കിലും റിട്ട്, ഉത്തരവ് അല്ലെങ്കിൽ നിർദ്ദേശം ഹർജിക്കാരനും സമാന സാഹചര്യങ്ങളിലുള്ള വ്യക്തികൾക്കും വേണ്ടി പുറപ്പെടുവിക്കുക.

2. മുകളിൽ നൽകിയ ഭാഗങ്ങൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നത്, പ്രധാനമായും ആവശ്യപ്പെടുന്ന നിവൃത്തി (i) എല്ലാ കരാറുകളും റദ്ദാക്കുക; (ii) വാങ്ങുന്നവർക്ക് പണം തിരികെ നൽകുക; (iii)

അല്ലെങ്കിൽ, നിർമ്മാണം പൂർത്തിയാക്കി ന്യായമായ സമയപരിധിക്കുള്ളിൽ വസ്തു കൈമാറുന്നു എന്ന് ഉറപ്പാക്കുക തുടങ്ങിയവയാണ്. ഈ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് പുറമെ, നിലവിലെ കേസിൽ ഡെവലപ്പറുടെ പ്രോജക്ടുകൾ മേൽനോട്ടം വഹിക്കുന്നതിനും കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിനുമായി, ഈ കോടതിയിലെ ഒരു മുൻ ജഡ്ജിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ഒരു കമ്മിറ്റി രൂപീകരിക്കണമെന്നും ഹർജിക്കാരൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നു. കൂടാതെ, ഒരു ഫോറൻസിക് ഓഡിറ്റ്, സിബിഐ വഴിയും സീരിയസ് ഫ്രോഡ് ഇൻവെസ്റ്റിഗേഷൻ ഓഫീസ്, എൻഫോഴ്സ്മെൻ്റ് ഡയറക്ടറേറ്റ് തുടങ്ങിയ മറ്റ് ഏജൻസികൾ വഴിയും അന്വേഷണം നടത്തണമെന്നും ഹർജിക്കാരൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നു.

3. ഹർജിക്കാരന് വേണ്ടി ഹാജരായ അഭിഭാഷകൻ ശ്രീ. മനോജ് വി. ജോർജ് വാദിച്ചത്, ഡെവലപ്പർ ലഖ്നൗവിൽ നടപ്പിലാക്കുന്ന മറ്റൊരു പ്രോജക്ടിൽ, ഭരണഘടനയുടെ അനുഛേദം 32 പ്രകാരമുള്ള ഒരു ഹർജിയിൽ **(പവൻ കുമാർ കുശ്വാഹയും മറ്റുള്ളവരും v. ലഖ്നൗ ഡെവലപ്മെൻ്റ് അതോറിറ്റിയും മറ്റുള്ളവരും.[1]),** ഈ കോടതിയിലെ രണ്ടംഗ ബെഞ്ച് (നിലവിലെ ബെഞ്ചിൽ ഒരാൾ അതിൽ അംഗമായിരുന്നു) 2020 നവംബർ 20-ന് നോട്ടീസ് അയച്ചിരുന്നു എന്നാണ്. മേൽപ്പറഞ്ഞ കാരണങ്ങളാൽ, ഈ കോടതി, ഈ റിട്ട് ഹർജി അനുഛേദം 32 പ്രകാരമുള്ള മുൻ നടപടികളുമായി ടാഗ് ചെയ്യുന്നതും നോട്ടീസ് നൽകുന്നതും ഉചിതമായിരിക്കും എന്ന് അദ്ദേഹം വാദിച്ചു.

4. സമാന സാഹചര്യങ്ങളിൽ അനുഛേദം 32 പ്രകാരമുള്ള ഹർജി നിലനിൽക്കത്തക്കതാണോ എന്ന് 2021 ജനുവരി 7-ന് ഈ കോടതിയുടെ ഒരു മൂന്നംഗ ബെഞ്ച് (നിലവിലെ ബെഞ്ചിലെ അംഗം ഈ ബെഞ്ചിൽ അംഗമായിരുന്നു)

1 റിട്ട് ഹർജി (സിവിൽ) നമ്പർ 1001/2020

പരിഗണിച്ചിരുന്നു. **ഷെല്ലി ലാൽ v. യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ**[2] എന്ന കേസിൽ ഈ കോടതി ഹർജി പരിഗണിക്കാൻ വിസമ്മതിച്ചു. പ്രസ്തുത ഉത്തരവിന്റെ പ്രസക്ത ഭാഗം താഴെ ഉദ്ധരിക്കുന്നു:

" **ഉത്തരവ്**

1. നോയിഡയിൽ നിർദ്ദേശിച്ച നിർമ്മാണ പദ്ധതിയുമായി മുന്നോട്ട് പോകാൻ കഴിയാത്തതിനെ തുടർന്ന്, കെട്ടിടങ്ങൾ വാങ്ങിയ ഇരുപത്തിയഞ്ച് പേർ ഭരണഘടനയുടെ അനുഛേദം 32 പ്രകാരം ഈ നടപടികൾ ആരംഭിച്ചു.

2. അനുഛേദം 32 പ്രകാരമുള്ള അധികാരപരിധി ഉപയോഗിച്ച്, ഹർജിക്കാർ കോടതിയിൽ നിന്ന് ആവശ്യപ്പെട്ട പ്രധാന നിർദ്ദേശങ്ങൾ താഴെ പറയുന്നവയാണ്:

(i) പൊതുതാൽപര്യം മുൻനിർത്തി ഉപഭോക്താക്കളുടെയും/വാങ്ങുന്നവരുടെയും താൽപ്പര്യങ്ങളും നിക്ഷേപങ്ങളും സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് എതിർകക്ഷികളോട് ആവശ്യപ്പെട്ടുകൊണ്ട് ഒരു റിട്ട്, ഉത്തരവ് അല്ലെങ്കിൽ നിർദ്ദേശം നൽകുക.

(ii) പ്രോജക്ട് പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കുന്നതിന് ഒരു റിട്ട്, ഉത്തരവ് അല്ലെങ്കിൽ നിർദ്ദേശം നൽകുക; അതിന് കഴിയാതെ വന്നാൽ, ഹർജിക്കാർ നിക്ഷേപിച്ച തുക, പ്രതിവർഷം 18% പലിശയോടെ തിരികെ നൽകുക.

(iii) കോടതിയുടെ മേൽനോട്ടത്തിലുള്ള അന്വേഷണം.

3. ഹർജിക്കാർ അവരുടെ അഭിഭാഷകൻ ശ്രീ. ഷിഖിൽ സൂരി മുഖേന ഉയർത്തിയ

2 റിട്ട് ഹർജി (സിവിൽ) നമ്പർ 1390/2020

വിഷയം പരിഗണിച്ച ശേഷം, നിലവിലെ കേസിലെ വസ്തുതകളിൽ, ഭരണഘടനയുടെ അനുഛേദം 32 പ്രകാരമുള്ള അധികാരം ഉപയോഗിക്കേണ്ടതില്ല എന്ന് കോടതി അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു.

4. അടിസ്ഥാനപരമായി, ഈ റിട്ട് ഹർജി കോടതി, നിർമ്മാണ പദ്ധതിയിൽ ഇടപെടാനും അത് ശരിയായ രീതിയിൽ പൂർത്തിയാക്കുന്നു എന്ന് ഉറപ്പാക്കാനും ആവശ്യപ്പെടുന്നു. ഇത് അനുഛേദം 32 പ്രകാരമുള്ള കോടതിയുടെ അധികാരത്തിനും നിയന്ത്രണത്തിനും അതീതമായിരിക്കും. ഒരു നിർമ്മാണ പദ്ധതി നിയന്ത്രിക്കുന്നത് കോടതിയുടെ അധികാരപരിധിയിൽ വരുന്ന കാര്യമല്ല.

5. നിരവധി നിയമ വ്യവസ്ഥകൾ റിയൽ എസ്റ്റേറ്റ് വാങ്ങുന്നവർക്ക് നിയമപരമായ അവകാശങ്ങളും നിയമപരമായി നടപ്പിലാക്കാൻ കഴിയുന്ന പ്രതിവിധികളും നൽകുന്നുണ്ട്. ഇതിൽ, ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ നിയമം,1986, റിയൽ എസ്റ്റേറ്റ് (റെഗുലേഷൻ ആൻഡ് ഡെവലപ്മെൻ്റ്) നിയമം, 2016, ഇൻസോൾവൻസി ആൻഡ് ബാങ്ക്റപ്സി കോഡ്, 2016 എന്നിവ ഉൾപ്പെടുന്നു. റിയൽ എസ്റ്റേറ്റ് വാങ്ങുന്നവരുടെ അവകാശങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനായി പാർലമെൻ്റ് ഒരു നിയമപരമായ ഭരണക്രമം നടപ്പിലാക്കുകയും, തീരുമാനങ്ങൾ എടുക്കുന്നതിനുള്ള അധികാരം ഭരമേൽപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ഫോറങ്ങൾ രൂപീകരിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

6. പൊതു കടമ/ഉത്തരവാദിത്തം വിശ്വസിച്ചേൽപ്പിച്ച ഒരു പൊതു അധികാരിയുടെ തീരുമാനം ജുഡീഷ്യൽ അവലോകനത്തിന് വിധേയമാണ്. എന്നാൽ, തീരുമാനമെടുക്കുന്ന അത്തരം അധികാരിയുടെ സ്ഥാനമോ ചുമതലയോ കോടതി ഏറ്റെടുക്കണം എന്ന അടിസ്ഥാന പക്ഷം മറ്റൊരു സിദ്ധാന്തമാണ്. രണ്ടാമത്തേത്

അനുവദനീയമല്ല. ഒരു നിർമ്മാണ പദ്ധതിയുടെ പൂർത്തീകരണത്തിന് മേൽനോട്ടം വഹിക്കുന്നതിനുള്ള അധികാരം ഈ കോടതി ഏറ്റെടുക്കുന്നത് അനുചിതമായിരിക്കും, പ്രത്യേകിച്ചും നിലവിലെ കേസിലെ വസ്തുതകളുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ. ഇതിലൂടെ കോടതിക്ക് ഈ പ്രോജക്ടിന്റെ ദൈനംദിന കാര്യങ്ങളിലും അതിന്റെ ഫിനാൻസ്, അനുമതികൾ, നടത്തിപ്പ് തുടങ്ങിയ കാര്യങ്ങളിലും മേൽനോട്ടം നടത്തേണ്ടി വരും. ഇത്തരം കാര്യങ്ങൾ ജുഡീഷ്യൽ അവലോകനത്തിനും കോടതിയുടെ അധികാരത്തിനും അതീതമാണ്. നിയമപ്രകാരം തീർപ്പാക്കാൻ കഴിയുന്ന വിഷയങ്ങളിൽ മാത്രം കോടതി ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കണം അതിനാൽ, നിയമപ്രകാരം ലഭ്യമായ പരിഹാരങ്ങൾക്ക് കോടതിയെ സമീപിക്കാൻ കോടതി ഹർജിക്കാർക്ക് അവസരം നൽകുന്നു.

5.[sic 7] മേൽപ്പറഞ്ഞ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്/പ്രത്യേക അവകാശത്തിന് വിധേയമായി റിട്ട് ഹർജി തീർപ്പാക്കിയിരിക്കുന്നു.

6. [sic 8] തീർപ്പാക്കാത്ത അപേക്ഷകൾ എന്തെങ്കിലും ഉണ്ടെങ്കിൽ, തീർപ്പാക്കിയതായി കണക്കാക്കും.

5. നിലവിലെ കേസിൽ ആവശ്യപ്പെട്ട സമാനമായ ആവശ്യങ്ങളോടെ അനുഛേദം 32 പ്രകാരമുള്ള ഹർജി കോടതി പരിഗണിക്കുന്നത് ഉചിതമാണോ എന്ന കാര്യത്തിൽ ഒരു ആധികാരികമായ നിലപാട് മേൽപ്പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന നിരീക്ഷണങ്ങളിൽ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ കാരണങ്ങൾ കാഴ്ചയിൽ തന്നെ ഈ കേസിന്റെ വസ്തുതകൾക്ക് ബാധകമാണ്. നേരത്തെ പറഞ്ഞ പരിഹാരങ്ങൾ അതായത്, (i) എല്ലാ കരാറുകളും റദ്ദാക്കേണ്ടതുണ്ടോ, (ii) വീട് വാങ്ങുന്നവർ നൽകിയ പണം തിരികെ നൽകേണ്ടതുണ്ടോ, അല്ലെങ്കിൽ, (iii) പദ്ധതി

പൂർത്തിയാക്കി ന്യായമായ സമയത്തിനുള്ളിൽ കെട്ടിടങ്ങൾ കൈമാറുന്നു എന്ന് ഉറപ്പാക്കാൻ ജുഡീഷ്യൽ നിർദ്ദേശങ്ങൾ ആവശ്യമുണ്ടോ എന്നിങ്ങനെയുള്ള കാര്യങ്ങളിൽ കോടതി തീരുമാനമെടുക്കേണ്ടിവരും. വീട് വാങ്ങുന്ന എല്ലാവരെയും പ്രതിനിധീകരിക്കാതെ, ഇവിടെ ഒരാൾ മാത്രമാണ് അനുഛേദം 32 പ്രകാരം ഈ റിട്ട് ഹർജി ഫയൽ ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. വാങ്ങുന്നവരുടെ എല്ലാവരുടെയും താൽപ്പര്യങ്ങൾ ഒരേപോലെയാണ് എന്ന നിർവിവാദ അനുമാനത്തിലാണ് ഹർജി മുന്നോട്ട് പോകുന്നത്. അത്തരമൊരു അനുമാനം നടത്താൻ ഇവിടെ യാതൊരു അടിസ്ഥാനവുമില്ല. വാങ്ങുന്ന എല്ലാവരും കരാർ റദ്ദാക്കാനും പണം തിരികെ നൽകാനും ആവശ്യപ്പെട്ടേക്കില്ല. ഇത് കൂടാതെ, പ്രധാന ആവശ്യത്തിന് ഒപ്പം ഹർജിക്കാരൻ മറ്റ് പരിഹാരങ്ങളും/നിവൃത്തികളും ആവശ്യപ്പെടുന്നുണ്ട്. അതിൽ, വീട് വാങ്ങുന്നവരിൽ നിന്ന് പണം വാങ്ങിയ ഡെവലപ്പറുടെ പ്രോജക്ടുകൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിനായി, ഈ കോടതിയിലെ ഒരു മുൻ ജഡ്ജിയുടെ അധ്യക്ഷതയിൽ ഒരു കമ്മിറ്റി രൂപീകരിക്കണമെന്ന ആവശ്യവും ഉൾപ്പെടുന്നു.

6. 2021 ജനുവരി 7-ന് സ്വീകരിച്ച നിലപാടിനെ തുടർന്ന്, അനുഛേദം 32 പ്രകാരമുള്ള ഒരു ഹർജി പരിഗണിക്കുന്നത് പല കാരണങ്ങൾകൊണ്ടും അനുചിതമാണ് എന്ന് കോടതി അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പ്രത്യേക നിയമങ്ങളും വ്യവസ്ഥകൾ നിലവിലുണ്ട്. അവയിൽ ഉൾപ്പെടുന്നവ:

(i)ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ നിയമം 1986[3] ഉം അതിനെ തുടർന്നുള്ള നിയമവും ;

(ii) റിയൽ എസ്റ്റേറ്റ് (റെഗുലേഷൻ ആൻഡ് ഡെവലപ്മെൻറ്) നിയമം 2016[4];

3 "1986 ലെ നിയമം "

4 "ആർ.ഇ.ആർ.എ"

കൂടാതെ

(iii) ഇൻസോൾവൻസി ആൻഡ് ബാങ്ക്റപ്സി കോഡ് 2016[5].

7. പാർലമെന്റ്, ഈ ഓരോ നിയമവും പ്രത്യേക ലക്ഷ്യങ്ങൾ മുൻനിർത്തിയാണ് നടത്തിയിട്ടുള്ളത്. 1986-ലെ നിയമത്തിലും അതിനുശേഷമുള്ള നിയമനിർമ്മാണങ്ങളിലും പ്രാതിനിധ്യ സ്വഭാവമുള്ള ഉപഭോക്തൃ പരാതികൾക്ക് വ്യവസ്ഥകളുണ്ട്. ഒന്നോ അതിലധികമോ വീട് വാങ്ങുന്നവർക്ക് തൽഫലമായി, റിയൽ എസ്റ്റേറ്റ് വാങ്ങുന്ന ഒരു മുഴുവൻ വിഭാഗത്തിനും വേണ്ടി ഒരു പൊതുവായ പരാതിക്ക് നിവൃത്തി ആവശ്യപ്പെടാൻ കഴിയും. അതുപോലെ, റിയൽ എസ്റ്റേറ്റ് (റെഗുലേഷൻ ആൻഡ് ഡെവലപ്മെന്റ്(ആർ.ഇ.ആർ.എ)) നിയമത്തിലും റിയൽ എസ്റ്റേറ്റ് വാങ്ങുന്നവരുടെ പരാതികൾ തീർപ്പാക്കുന്നതിനായി പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥകളും പ്രതിവിധികളും അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ഐ.ബി.സി ലെ വ്യവസ്ഥകൾ ആകട്ടെ, നിയമത്തിന്റെ പരിധിക്കുള്ളിൽത്തന്നെ പ്രതിവിധികൾ നൽകിക്കൊണ്ട്, വീട് വാങ്ങുന്നവർ നേരിടുന്ന ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ പ്രത്യേകമായി കണക്കിലെടുത്തിട്ടുണ്ട്.

8. ഇത്തരത്തിലുള്ള ഒരു ഹർജി സ്വീകരിക്കുന്നതിലൂടെ കോടതിയ്ക്ക് ഒരു കെട്ടിട നിർമ്മാണ പദ്ധതിയുടെ ദൈനംദിന കാര്യങ്ങളിൽ മേൽനോട്ടം വഹിക്കേണ്ടി വരും. ഈ കോടതിയിലെ ഒരു മുൻ ജഡ്ജിയുടെ അധ്യക്ഷതയിൽ ഒരു കമ്മിറ്റിയെ നിയമിക്കുന്നത് പ്രശ്നം പരിഹരിക്കില്ല. കാരണം, അനുഛേദം 32 പ്രകാരം ആവശ്യപ്പെട്ട പരിഹാരങ്ങൾക്കായി കോടതിക്ക് ആ കമ്മിറ്റിയുടെ മേൽനോട്ടം വഹിക്കേണ്ടിവരും. ക്രിമിനൽ അന്വേഷണത്തിനുള്ള പരിഹാരങ്ങൾ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, നിലവിലെ

5 “ഐ.ബി.സി."

വസ്തുതകളിൽ ഈ കോടതിക്ക് നേരിട്ട് അനുഛേദം 32 പ്രകാരം ഹർജി പരിഗണിക്കാതിരിക്കാൻ ന്യായമുണ്ട്. ക്രിമിനൽ നടപടിച്ചട്ടം 1973 പ്രകാരം മതിയായ പരിഹാരങ്ങൾ ലഭ്യമാണ്,അതിനാൽ, നിയമപ്രകാരമുള്ള നടപടിക്രമങ്ങൾ പിന്തുടരേണ്ടതുണ്ട്. പരാതി ഫയൽ ചെയ്യുന്നതിനും നിയമപ്രകാരം അന്വേഷണം നടത്തുന്നതിനും നിയമത്തിൽ ആവശ്യമായ വ്യവസ്ഥകൾ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട്, അധികാരപ്പെട്ട കോടതികൾ ഉചിതമായ ഘട്ടങ്ങളിൽ നീതിന്യായപരമായ ഇടപെടൽ നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. **ദേവേന്ദ്ര ദ്വിവേദി v. യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യയും മറ്റുള്ളവരും**[6] എന്ന കേസിൽ, ഈ കോടതിയിലെ ഒരു മൂന്നംഗ ബെഞ്ച് (നിലവിലെ ബെഞ്ചിലെ ഒരാൾ ഇതിൽ അംഗമായിരുന്നു) വിധിച്ചത്: "ഒരു പ്രത്യേക കേസിൽ അനുഛേദം 32 പ്രകാരമുള്ള അധികാരപരിധിയിൽ ഇടപെടണോ എന്ന് തീരുമാനിക്കുന്നത്, നീതിന്യായപരമായ വിവേചനാധികാരത്തിന്റെ കൃത്യമായ പ്രയോഗത്തെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു" എന്നാണ്. എന്നാൽ, നിയമാനുസൃതമായി സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ട അല്ലെങ്കിൽ അധികാരപ്പെട്ട കോടതികൾക്ക് മുമ്പാകെ ഫയൽ ചെയ്യേണ്ട ഹർജികൾ ഈ കോടതിയിൽ ഫയൽ ചെയ്യാനുള്ള ഒരു ഉപായമായി ഈ പ്രതിവിധി ഉപയോഗിക്കാൻ കഴിയില്ല എന്നും കോടതി തുടർന്ന് വിധിച്ചു. സിവിൽ, ക്രിമിനൽ നിയമങ്ങളും നടപടിക്രമങ്ങളും കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ അനുഛേദം 32 പ്രകാരമുള്ള ഹർജി പരിഗണിക്കുന്നത് അനുചിതമാണ് എന്ന് കോടതി അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. ഹർജിക്കാരൻ ഉന്നയിച്ച പരാതി യാഥാർത്ഥമാണോ എന്നതിൽ കോടതിക്ക് സംശയമില്ല. എന്നാൽ, മറ്റ് ബദൽ പരിഹാര മാർഗ്ഗങ്ങൾ നിലവിലുള്ളപ്പോൾ അനുഛേദം 32 പ്രകാരമുള്ള പരിഹാരമാണോ ശരി എന്ന ചോദ്യമാണ് ഇവിടെ പ്രസക്തമാകുന്നത്. പ്രത്യേകിച്ചും, ഇത്തരത്തിലുള്ള ഒരു ഹർജിയിൽ

6 റിട്ട് ഹർജി (ക്രിമിനൽ) 272/ 2020

കോടതിയുടെ ഇടപെടൽ, ജുഡീഷ്യൽ അവലോകനത്തിന്റെ പരിധിയിൽ വരാത്ത ഒരു പരിശോധന ആവശ്യപ്പെടുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ. രാജ്യത്തുടനീളമുള്ള റിയൽ എസ്റ്റേറ്റ് പ്രോജക്ടുകൾ ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ നേരിടുന്നുണ്ടാവാം. കോടതിയുടെ ഇടപെടൽ ഒന്നോ രണ്ടോ തിരഞ്ഞെടുത്ത പ്രോജക്ടുകളിൽ മാത്രം ഒതുക്കാൻ കഴിയില്ല. കോടതിയുടെ വിലയേറിയ സമയം യുക്തിപൂർവ്വം ഉപയോഗിക്കേണ്ടതുണ്ട്. കോടതിയുടെ ഇടപെടൽ അനിവാര്യമായ വിഷയങ്ങളിൽ കോടതിയുടെ വിലയേറിയ സമയം വിനിയോഗിക്കുന്നതിന് പകരം കോടതിയുടെ വിവേചനാധികാരം ഉപയോഗിച്ച് ഒരു ഹർജി അനുവദിക്കുന്നതിലും ഇടപെടുന്നതിലും ഉള്ള അവസരച്ചെലവിനെ കുറിച്ച് കോടതിക്ക് എപ്പോഴും ബോധ്യമുണ്ടാവണം. മുമ്പ് ചില കേസുകളിൽ ഈ കോടതി വീട് വാങ്ങുന്നവർക്ക് വേണ്ടി ഇടപെട്ടിട്ടുണ്ട്. അവയിൽ ഉൾപ്പെടുന്നവ:

(i) അംമ്രപാളി ഗ്രൂപ്പ് പ്രോജക്ട്സ് **(ബിക്രം ചാറ്റർജി v. യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ[7]);** കൂടാതെ

(ii) യൂണിടെക് മാറ്റർ **(ഭൂപീന്ദർ സിംഗ് v. യൂണിടെക് ലിമിറ്റഡ്[8]).**

നിലവിലെ ഈ വിധിന്യായത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള യാതൊന്നും, മുൻപ് നിരീക്ഷിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ആ നടപടികളെയും സമാന കേസുകളെയും ബാധിക്കില്ല. ഈ കേസിൽ, മറ്റ് കാരണങ്ങൾക്ക് പുറമെ, ഹർജിക്കാരൻ ഒരു വിഭാഗത്തെ പ്രതിനിധീകരിക്കുന്നു എന്ന് അനുമാനിക്കാൻ യാതൊരു കാരണവുമില്ല. അതുകൊണ്ട്, വിശദമായ പരിശോധനയ്ക്ക് ശേഷവും, മേൽപ്പറഞ്ഞ കാരണങ്ങളാലും, കോടതി, അനുച്ഛേദം 32 പ്രകാരമുള്ള ഈ ഹർജി നിരസിക്കുന്നു. എങ്കിലും, 2021 ജനുവരി 7-ലെ

7 റിട്ട് ഹർജി (സി) നമ്പർ 940/ 2017

8 സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ . 10856/2016

ഉത്തരവിൽ വ്യക്തമാക്കിയതുപോലെ, പ്രസക്തമായ നിയമങ്ങൾ പ്രകാരം ലഭ്യമായ പരിഹാരങ്ങൾ/നിവൃത്തികൾ ആവശ്യപ്പെടുന്നതിന് ഇത് ഹർജിക്കാരന് തടസ്സമാകില്ല എന്നും കോടതി വ്യക്തമാക്കുന്നു.

9. മേൽപ്പറഞ്ഞ വിശദീകരണത്തോടെ ഈ ഹർജി തീർപ്പാക്കിയതായി കണക്കാക്കുന്നു.

അങ്കിത് ഗ്യാൻ ഹർജി തീർപ്പാക്കി.